

STANIȘTE MARCELA MIHAELA

ROLUL PUTERILOR EMERGENTE

**EDITURA RISOPRINT
CLUJ-NAPOCA 2024**

MULȚUMIRI

Lucrarea de față nu ar fi fost posibilă fără îndrumarea și sprijinul coordonatorului meu, domnul Prof. Univ. Dr. ADRIAN LIVIU IVAN, căruia îi mulțumesc pentru sfaturile și aportul adus în finalizarea acestei lucrări.

Mulțumirile mele merg către toate cadrele didactice universitare care au fost alături de mine în acest proces.

CUPRINS

LISTA PRESCURTĂRILOR.....	6
LISTA TABELELOR	7
LISTA FIGURILOR	7
INTRODUCERE	8
Argument și motivație	8
Obiective, ipoteze și întrebări de cercetare	11
Metodologia și strategia de cercetare.....	13
Schița de cercetare.....	17
Cuvinte cheie	19
CAPITOLUL 1.	
ROLUL PUTERILOR EMERGENTE BRICS	
ÎN ACTUALA ORDINE GLOBALĂ.....	20
1.1. Probleme și dezbateri privind creșterea rolului puterilor emergente	
în ordinea globală	22
1.2. Întrebări și ipoteze.....	30
1.3. Contribuții și lacune	31
CAPITOLUL 2.	
ANALIZA TEORETICĂ A ROLULUI PUTERILOR	
EMERGENTE BRICS ÎN ORDINEA GLOBALĂ.....	36
2.1. Definirea ordinii globale	36
2.2. Definirea puterii emergente.....	41
2.3. BRICS: puteri emergente?	45
2.4. Dezbateri teoretice cu privire la puterile emergente în ordinea globală	48
2.4.1. Realism.....	53
2.4.1.1. Realismul clasic	55
2.4.1.2. Neorealism sau realism structural.....	57

2.4.1.2.1. <i>Realism ofensiv vs. Realism defensiv</i>	62
2.4.1.2.2. <i>Balanța de putere</i>	64
2.4.1.2.3. <i>Balanța de amenințări (Balance of threat)</i>	67
2.4.1.2.4. <i>Tipuri de polaritate în sistemul internațional</i>	68
2.4.2. Liberalism	77
2.4.2.1. Liberalismul clasic.....	78
2.4.2.2. Interdependența complexă.....	80
2.4.2.3. Neoliberalism sau instituționalism neoliberal	84

CAPITOLUL 3.

STUDIUL DE CAZ: BRICS (2001-2021)	90
3.1. BRICS – termen economic de investiții	90
3.1.1. <i>Building better economic BRICS</i>	93
3.1.2. <i>Dreaming with BRICS: The Path to 2050</i>	94
3.1.3. <i>How solid are the BRICS? Jim O’Neill, Dominic Wilson, Roopa Purushothaman și Anna Stupnytska</i>	95
3.1.4. <i>The Growth Map: Economic Opportunity in the BRICS</i>	96
3.2. Dezvoltare economică în BRICS	98
3.2.1. <i>China</i>	98
3.2.2. <i>India</i>	100
3.2.3. <i>Brazilia</i>	102
3.2.4. <i>Rusia</i>	105
3.2.5. <i>Africa de Sud</i>	108
3.3. Pași înspre formarea BRICS (2006-2009)	111
3.4. Summit-uri anuale BRICS 2009-2021	120
3.4.1. <i>Primul summit BRICS – Ekaterinburg, 2009</i>	120
3.4.2. <i>Cel de-al doilea summit BRICS – Brasilia, 2010</i>	123
3.4.3. <i>Cel de-al treilea summit: BRIC devine BRICS – Sanya, 2011</i>	124
3.4.4. <i>BRICS Partnership for Global Stability, Security and Prosperity – New Delhi, 2012</i>	128
3.4.5. <i>Partnership for Development, Integration and Industrialisation – Durban, 2013</i>	130
3.4.6. <i>Inclusive Growth: Sustainable Solutions – Fortaleza, 2014</i>	133
3.4.7. <i>Partnership – A Powerful Factor of Global Development – UFA, 2015</i>	137
3.4.8. <i>Building Responsive, Inclusive and Collective Solutions – Goa, 2016</i>	140
3.4.9. <i>Stronger Partnership for Brighter Future – Xiamen, 2017</i>	143
3.4.10. <i>BRICS in Africa: Collaboration for Inclusive Growth and Shared Prosperity in the 4th Industrial Revolution – Johannesburg, 2018</i>	150
3.4.11. <i>BRICS: economic growth for an innovative future – Brasilia, 2019</i>	157
3.4.12. <i>BRICS Partnership for Global Stability, Shared Security and Innovative Growth – Moscova, 2020</i>	162

3.4.13. BRICS @15: Intra-BRICS Cooperation for Continuity, Consolidation and Consensus – India, 2021	171
---	------------

CAPITOLUL 4.

BRICS ÎN ORDINEA POLITICĂ INTERNAȚIONALĂ:

CONFLICT SAU COOPERARE?.....	173
-------------------------------------	------------

4.1. BRICS în viziunea realistă.....	173
---	------------

4.1.1. Poziția țărilor BRICS în sistemul internațional:

super puteri și puteri mari?	175
---	------------

4.1.2. Spre un sistem internațional multipolar	179
---	------------

4.1.3. Realism ofensiv vs. Realism defensiv.....	182
---	------------

4.1.4. Balanța de putere/balanța de amenințări	184
---	------------

4.2. BRICS în viziunea liberală	190
--	------------

4.2.1. Interdependența complexă	192
--	------------

4.2.2. Neoliberalism/instituționalism neoliberal	198
---	------------

4.2.3. Provocări în ordinea liberală globală.....	202
--	------------

CONCLUZII	207
------------------------	------------

BIBLIOGRAFIE	218
---------------------------	------------

Lucrări editate	218
------------------------------	------------

Capitole în volume	220
---------------------------------	------------

Periodice	221
------------------------	------------

Surse electronice	221
--------------------------------	------------

Rapoarte/Legislație.....	231
---------------------------------	------------

LISTA PRESCURTĂRILOR

- BRICS – Grupul puterile emergente Brazilia, Rusia, India, China și Africa de Sud
- CRA – Contingency Reserve Arrangement
- DBTF – Digital BRICS Task Force
- EPI – Economie Politică Internațională
- FMI – Fondul Monetar Internațional
- GATT – Acordul General pentru Comerț și Tarife
- G7 – The Group of Seven (Canada, Franța, Germania, Italia, Japonia, Marea Britanie și SUA)
- G20 – The Group of Twenty
- iBRICS – Rețeaua BRICS pentru Inovație
- IBSA – Forumul India-Brazilia-Africa de Sud
- ICT – Information and Communication Technology
- NATO – Organizația Tratatului Nord Atlantic
- NBD – Noua Bancă de Dezvoltare
- OECD – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
- OMC – Organizația Mondială a Comerțului
- OMS – Organizația Mondială a Sănătății
- OSC – Organizația pentru Cooperarea de la Shanghai
- PartNIR – Parteneriatul pentru Noua Revoluție Industrială BRICS
- RI – Relații Internaționale
- RIC – Rusia, India, China
- R2P – Responsibility to Protect
- STI – Science, Technology and Innovation
- UE – Uniunea Europeană